

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 19. júna 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Aproximácia právnych predpisov – Smernica 2004/39/ES – Článok 54 ods. 1 – Rozsah povinnosti zachovávať služobné tajomstvo, ktorú majú vnútroštátne orgány pre finančný dohľad – Pojem „dôverná informácia““

Vo veci C-15/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko) zo 4. novembra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 11. januára 2016, ktorý súvisí s konaním:

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht

proti

Ewaldovi Baumeisterovi,

za prítomnosti:

Franka Schmitta, ako likvidátora spoločnosti Phoenix Kapitaldienst GmbH,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça (spravodajca), C. G. Fernlund a C. Vajda, sudcovia J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal, E. Jarašiūnas a S. Rodin,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. júla 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht, v zastúpení: R. Wiegmann, splnomocnený zástupca,
- E. Baumeister, v zastúpení: P. A. Gundermann, Rechtsanwalt,
- F. Schmitt, ako likvidátor spoločnosti Phoenix Kapitaldienst GmbH, v zastúpení: A. J. Baumert, Rechtsanwalt,

* Jazyk konania: nemčina.

- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, J. Möller a D. Klebs, splnomocnení zástupcovia,
- estónska vláda, v zastúpení: K. Kraavi-Käerdi a N. Grünberg, splnomocnené zástupkyne,
- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a B. Koopman, splnomocnené zástupkyne,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, B. Majerczyk-Graczykowska a A. Kramarczyk-Szaładzińska, splnomocnení zástupcovia,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Simmons a Z. Lavery, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci V. Wakefield a S. Ford, barristers,
- Európska komisia, v zastúpení: I.V. Rogalski, J. Rius a K.-P. Wojcik, splnomocnení zástupcovia,
- Dozorný úrad EZVO, v zastúpení: C. Zatschler, M. Schneider, I. O. Vilhjálmssdóttir a M. L. Hakkebo, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 12. decembra 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 54 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS (Ú. v. ES L 145, 2004, s. 1; Mím. vyd. 06/007, s. 263).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami, Nemecko) a pánom Ewaldom Baumeisterom vo veci rozhodnutia uvedeného úradu, ktorým zamietol prístup k určitým dokumentom týkajúcim sa spoločnosti Phoenix Kapitaldienst GmbH (ďalej len „Phoenix“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 2 a 63 smernice 2004/39 znejú:

„(2) ... je potrebné zabezpečiť potrebnú úroveň zosúladenia, aby sa investorom poskytla vysoká úroveň ochrany a aby sa investičným spoločnostiam umožnilo poskytovať služby v celom Spoločenstve v rámci jednotného trhu na základe dohľadu domovskej krajiny. ...

...

(63) ... Kvôli zvýšenej cezhraničnej aktivite by si príslušné orgány mali navzájom poskytovať príslušné informácie na vykonávanie svojich úloh, aby sa zabezpečilo účinné uplatňovanie tejto smernice, vrátane situácií, keď by porušením alebo podozrením z porušenia mohli byť dotknuté orgány dvoch alebo viacerých členských štátov. Pri výmene informácií je potrebné prísne zachovávanie služobného tajomstva na zabezpečenie nerušeného oznámenia týchto informácií a ochrany príslušných práv.“

- 4 Článok 17 tejto smernice s názvom „Všeobecná povinnosť týkajúca sa priebežného dohľadu“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány monitorovali činnosti investičných spoločností na posúdenie súladu s podmienkami výkonu činnosti ustanovenými v tejto smernici. Členské štáty zabezpečia, aby sa uplatnili vhodné opatrenia, ktoré umožnia príslušným orgánom získať informácie potrebné na posúdenie, či investičné spoločnosti dodržiavajú svoje povinnosti.“

- 5 V článku 50 uvedenej smernice s názvom „Právomoci príslušných orgánov“ sa uvádza:

„1. Príslušným orgánom sa udelia všetky právomoci pre dohľad a vyšetrovanie, ktoré sú potrebné pre výkon ich funkcií. ...

2. Právomoci uvedené v odseku 1 sa musia vykonávať v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a musia zahŕňať aspoň práva na:

- a) prístup ku každému dokumentu v akejkoľvek forme a získanie jeho kópie;
- b) požadovanie informácií od každej osoby a v prípade potreby predvolanie a vypočutie osoby na účely získania informácií;

...“

- 6 Článok 54 smernice 2004/39 s názvom „Služobné tajomstvo“ stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány, všetky osoby, ktoré pracujú alebo pracovali pre príslušné orgány alebo subjekty, na ktoré boli delegované úlohy podľa článku 48 ods. 2, ako aj audítori alebo znalci, ktorí dostávajú pokyny od príslušných orgánov, boli viazaní povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo. Tieto osoby nesmú vyzradiť žiadne dôverné informácie, s ktorými sa oboznámili pri výkone svojich povinností, žiadnej osobe alebo orgánu akéhokoľvek druhu, s výnimkou prehľadnej alebo súhrnnej podobe [s výnimkou všeobecných a súhrnných informácií – *neoficiálny preklad*] tak, aby žiadne jednotlivé investičné spoločnosti, organizátori trhu, regulované trhy alebo žiadne iné osoby nemohli byť identifikované; tým nie sú dotknuté prípady upravené trestným právom alebo inými ustanoveniami tejto smernice.

2. Ak bol na investičnú spoločnosť, organizátora trhu alebo na regulovaný trh vyhlásený konkurz alebo ak sú v nútenej likvidácii, dôverné informácie, ktoré sa netýkajú tretích osôb, sa môžu vyzradiť v občianskoprávných alebo obchodných súdnych konaniach, ak to je pre konanie potrebné.

3. Bez toho, aby boli dotknuté prípady patriace do oblasti trestného práva, iné príslušné orgány, inštitúcie alebo fyzické alebo právnické osoby ako príslušné orgány, ktoré získajú dôverné informácie podľa tejto smernice, ich môžu použiť iba pri výkone svojich povinností a na vykonávanie svojich funkcií, v prípade príslušných orgánov v rámci pôsobnosti tejto smernice alebo v prípade iných orgánov, inštitúcií alebo fyzických alebo právnických osôb na účely, na ktoré im boli tieto informácie poskytnuté a/alebo v súvislosti so správnymi alebo súdnymi konaniami, ktoré sa konkrétne vzťahujú, na výkon týchto funkcií. Ak s tým však príslušný orgán alebo iný orgán, inštitúcia alebo osoba, ktorá oznámila informácie súhlasí, orgán, ktorý dostal informácie, ich môže použiť na iné účely.

4. Každá dôverná informácia získaná, vymenená alebo oznámená podľa tejto smernice podlieha podmienkam služobného tajomstva ustanoveným v tomto článku. Tento článok však nebráni príslušným orgánom vymieňať alebo oznamovať dôverné informácie v súlade s touto smernicou a s ostatnými smernicami, ktoré sa uplatňujú na investičné spoločnosti, úverové inštitúcie, penzijné

fondy, PKIPCP, sprostredkovateľov poistenia alebo zaistenia, poisťovní, regulovaných trhov alebo organizátorov trhov, alebo inak so súhlasom príslušného orgánu alebo iného orgánu alebo inštitúcie alebo fyzickej alebo právnickej osoby, ktoré oznámili informácie.

5. Tento článok nebráni príslušným orgánom vymieňať alebo oznamovať dôverné informácie, ktoré neboli získané od príslušného orgánu iného členského štátu, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.“

- 7 Článok 56 tejto smernice s názvom „Povinnosť spolupracovať“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Príslušné orgány rôznych členských štátov musia navzájom spolupracovať kedykoľvek je to potrebné na účely plnenia ich úloh podľa tejto smernice na základe svojich právomocí ustanovených buď touto smernicou, alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Príslušné orgány poskytnú pomoc príslušným orgánom iných členských štátov. Predovšetkým si navzájom vymieňajú informácie a spolupracujú na všetkých vyšetrovaniach alebo činnostiach dohľadu.

...“

- 8 Článok 58 uvedenej smernice s názvom „Výmena informácií“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Príslušné orgány členských štátov, ktoré boli určené ako kontaktné miesta na účely tejto smernice v súlade s článkom 56 ods. 1, si bezodkladne navzájom poskytnú informácie požadované na účely vykonania povinností príslušných orgánov určených v súlade s článkom 48 ods. 1, ktoré sú uvedené v ustanoveniach prijatých podľa tejto smernice.

Príslušné orgány, ktoré si navzájom vymieňajú informácie podľa tejto smernice, môžu uviesť v čase komunikácie, že takéto informácie sa nesmú sprístupniť bez ich výslovného súhlasu, v takom prípade sa takéto informácie môžu vymieňať len na tie účely, na ktoré orgány poskytli svoj súhlas.“

Nemecké právo

- 9 § 1 ods. 1 Informationsfreiheitsgesetz (zákon o slobodnom prístupe k informáciám) z 5. septembra 2005 (BGBl. 2005 I, s. 2722), zmeneného zákonom zo 7. augusta 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3154, ďalej len „IFG“), znie takto:

„Každý má podľa ustanovení tohto zákona vo vzťahu k orgánom Spolkovej republiky Nemecko nárok na prístup k úradným informáciám.“

- 10 § 3 IFG s názvom „Ochrana osobitných verejných záujmov“ vo svojom bode 4 stanovuje:

„Nárok na prístup k informáciám neprislúcha v prípade,

...“

4. keď informácia podlieha služobnému tajomstvu či inému úradnému tajomstvu alebo povinnosti zachovávať mlčanlivosť alebo povinnosti dôvernosti, ktoré boli stanovené na základe právneho alebo všeobecného správneho predpisu na účely materiálnej alebo organizačnej ochrany utajovaných informácií.“

- 11 § 9 Kreditwesengesetz (zákon o bankovníctve) z 9. septembra 1998 (BGBl. 1998 I, s. 2776), zmenený zákonom zo 4. júla 2013 (BGBl. 2013 I, s. 1981, ďalej len „KWG“), s názvom „Povinnosť zachovávať dôvernosť“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Osoby zamestnané v [Spolkovom úrade pre dozor nad finančnými službami], ktoré v rámci svojej činnosti vykonávajú tento zákon, nesmú bez udelenia súhlasu zverejňovať alebo využívať skutočnosti, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej pracovnej činnosti a ktorých dôvernosť má byť v záujme [osôb podliehajúcich tomuto zákonu] alebo tretej strany zachovaná (predovšetkým priemyselné a obchodné tajomstvá), a to aj v prípade, keď už nie sú v služobnom pomere alebo ich pracovná činnosť skončila. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 12 Z rozhodnutia súdu, ktorý predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania, vyplýva, že v priebehu roka 2005 bolo voči spoločnosti Phoenix začaté konkurzné konanie. Táto spoločnosť bola pri tejto príležitosti zrušená a odvtedy je v likvidácii nariadenej súdom. Obchodný model spoločnosti Phoenix spočíval na podvodnom systéme pyramídového typu.
- 13 Pán Baumeister je jedným z investorov poškodených konaním spoločnosti Phoenix. Na Spolkovom úrade pre dohľad nad finančnými službami sa odvolával na § 1 ods. 1 IFG s cieľom získať prístup k dokumentom týkajúcim sa spoločnosti Phoenix, ako sú protokoly z osobitného auditu, správy audítorov, interné dokumenty, správy a korešpondencia, získané alebo vypracované týmto úradom v rámci jeho činnosti dohľadu nad spoločnosťou Phoenix. Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami odmietol tejto žiadosti o prístup k dokumentom vyhovieť.
- 14 Po tom, čo sa jeho sťažnosti nevyhovelo, podal pán Baumeister proti uvedenému zamietavému rozhodnutiu Spolkového úradu pre dohľad nad finančnými službami žalobu na Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Správny súd Frankfurt nad Mohanom, Nemecko). Rozsudkom z 12. marca 2008 tento súd nariadil poslednému uvedenému úradu, aby poskytol prístup k požadovaným dokumentom, s výnimkou dokumentov obsahujúcich priemyselné a obchodné tajomstvo, ako aj dokumentov týkajúcich sa Úradu pre finančné služby Spojeného kráľovstva.
- 15 Rozsudkom z 29. novembra 2013 Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Správny súd spolkovej krajiny Hessensko, Nemecko), ktorý rozhodoval o odvolaní proti uvedenému rozsudku, konštatoval, že pán Baumeister má podľa § 1 ods. 1 IFG právo na prístup k požadovaným dokumentom a že jeho žiadosť o prístup k dokumentom nemôže byť vo všeobecnosti zamietnutá podľa § 3 bodu 4 IFG v spojení s § 9 ods. 1 KWG. Zastával názor, že prístup k predmetným dokumentom možno zamietnuť len v prípade, že ide o priemyselné a obchodné tajomstvo, ktoré je potrebné identifikovať jednotlivo v každom konkrétnom prípade, ako aj o osobné údaje tretích osôb. Z práva Únie nevyplýva žiadne iné riešenie.
- 16 Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami podal proti tomuto rozsudku opravný prostriedok „Révision“ na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko).
- 17 Tento súd v podstate uvádza, že rozsah, ktorý Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Správny súd spolkovej krajiny Hessensko) priznal ochrane poskytovanej v § 9 ods. 1 KWG, je príliš obmedzený v dvoch ohľadoch. Po prvé toto ustanovenie má za cieľ chrániť vo všeobecnosti všetky informácie, v prípade ktorých majú podnik, nad ktorým sa vykonáva dohľad, alebo tretia osoba oprávnený záujem na zachovaní ich dôvernosti, vrátane informácií, ktoré majú majetkovú hodnotu, ktorú možno zhodnotiť v rámci konkurzného konania, bez ohľadu na to, či ide striktno o priemyselné alebo obchodné tajomstvo. Po druhé uvedené ustanovenie poskytuje ochranu aj pred sprístupnením informácií, v prípade ktorých má Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami oprávnený

záujem na zachovaní ich dôvernosti. V každom prípade treba preskúmať obsah predmetných informácií, aby bolo možné dospieť k záveru o existencii takéhoto oprávneného záujmu. Okrem toho miera ochrany, ktorú si tieto informácie zasluhujú, by sa v zásade mala plynutím času znižovať.

- 18 S prihliadnutím na článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 sa však vnútroštátny súd pýta, či je nutné vykladať rozsah povinnosti zachovávať dôvernosť, ktorá je uvedená v § 9 ods. 1 KWG, extenzívnejšie.
- 19 V tomto smere uvedený súd v podstate na jednej strane pripomína niektoré úvahy súdu Únie, ktoré boli uvedené v súvislosti s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 2001, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331), ako aj v súvislosti s nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) (pozri najmä rozsudky zo 16. júla 2015, ClientEarth/Komisia, C-612/13 P, EU:C:2015:486, body 68, 69 a 77, ako aj z 28. januára 2015, Evonik Degussa/Komisia, T-341/12, EU:T:2015:51, body 84 a 94). Na druhej strane vnútroštátny súd poznamenáva, že špecifiká činnosti dohľadu nad finančnými trhmi by mohli byť dôvodom, aby sa § 9 ods. 1 KWG priznal osobitne široký rozsah, a to aj z časového hľadiska.
- 20 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1.

- a) Spadajú všetky podnikové informácie, ktoré podnik, nad ktorým sa vykonáva dohľad, poskytol orgánu pre dohľad, bez ohľadu na akúkoľvek ďalšiu podmienku, pod pojem ‚dôverné informácie‘ v zmysle článku 54 ods. 1 druhej vety smernice 2004/39, a teda pod služobné tajomstvo podľa článku 54 ods. 1 prvej vety tejto smernice?
- b) Zahŕňa povinnosť zachovávať dôvernosť, uloženú orgánom pre dohľad (úradné tajomstvo) ako súčasť služobného tajomstva v zmysle článku 54 ods. 1 prvej vety smernice 2004/39/ES, bez ohľadu na akúkoľvek ďalšiu podmienku, aj všetky vyjadrenia orgánu pre dohľad nachádzajúce sa v spise vrátane jeho korešpondencie s inými orgánmi?

V prípade zápornej odpovede na jednu z otázok v písm. a) alebo b):

- c) Má sa ustanovenie o služobnom tajomstve v článku 54 ods. 1 smernice 2004/39/ES vykladať tak, že pri zaraďovaní informácie medzi dôverné:
 - i) je rozhodujúce, či informácie vo svojej podstate spadajú pod služobné tajomstvo alebo či by prístup k informáciám mohol konkrétne a skutočne zasiahnuť do záujmu o zachovanie ich dôvernosti, alebo
 - ii) je potrebné zohľadniť ostatné okolnosti, pri ktorých existencii informácie spadajú pod služobné tajomstvo, alebo
 - iii) sa orgán pre dohľad môže pri podnikových informáciách [podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad], ktoré sa nachádzajú v jeho spise, a listinách orgánu pre dohľad, ktoré s nimi súvisia, odvolať na vyvrátiteľnú domnienku, že ide o obchodné alebo úradné tajomstvo?
2. Má sa pojem ‚dôverné informácie‘ v zmysle článku 54 ods. 1 druhej vety smernice 2004/39/ES vykladať tak, že na účely zaradenia podnikových informácií poskytnutých orgánu pre dohľad pod obchodné tajomstvo podliehajúce ochrane, resp. pod iné informácie, ktoré si zasluhujú ochranu, závisí výlučne od okamihu poskytnutia informácie orgánu pre dohľad?

V prípade zápornej odpovede na druhú prejudiciálnu otázku:

3. Treba pri otázke, či sa majú podnikové informácie bez ohľadu na zmeny v ekonomickom prostredí chrániť ako obchodné tajomstvo, a teda majú spadať pod služobné tajomstvo podľa článku 54 ods. 1 druhej vety smernice 2004/39/ES, vo všeobecnosti predpokladať, že existuje časové obmedzenie – napr. päť rokov –, po uplynutí ktorého platí vyvrátiteľná domnienka, že údaje stratili ekonomickú hodnotu? Platí uvedené aj pre úradné tajomstvo?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej prejudiciálnej otázke

- 21 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 vykladať v tom zmysle, že všetky informácie týkajúce sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré tento podnik poskytne príslušnému orgánu, ako aj všetky vyhlásenia tohto orgánu uvedené v jeho dokumentácii o dohľade, vrátane jeho korešpondencie s inými orgánmi, sú bezpodmienečne dôvernými informáciami, na ktoré sa teda vzťahuje povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorá je stanovená v tomto ustanovení. V prípade zápornej odpovede chce predovšetkým vedieť, aké kritériá sú relevantné na určenie toho, ktoré informácie, spomedzi tých, ktoré majú k dispozícii orgány určené členskými štátmi na to, aby plnili úlohy stanovené touto smernicou (ďalej len „príslušné orgány“), sa majú považovať za informácie zodpovedajúce tejto kvalifikácii.
- 22 V tejto súvislosti treba konštatovať, že článok 54 smernice 2004/39 ani nijaké iné ustanovenie tejto smernice výslovne neuvádza, aké informácie, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány, sa majú kvalifikovať ako „dôverné“, a vzťahuje sa teda na ne povinnosť zachovávať služobné tajomstvo.
- 23 Okrem toho, aj keď sa vnútroštátne právne predpisy v danej oblasti vyznačujú obrovskou rozmanitosťou, znenie smernice 2004/39 neobsahuje žiadny odkaz na vnútroštátne právne úpravy, pokiaľ ide o stanovenie významu a rozsahu pojmu „dôverná informácia“, ktorý je uvedený v článku 54 ods. 1 tejto smernice.
- 24 Avšak podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora platí, že z potreby jednotného uplatňovania práva Únie vyplýva, že ak ustanovenie práva Únie neobsahuje v súvislosti s určitým pojmom nijaký odkaz na právo členských štátov, tento pojem si v zásade vyžaduje v celej Európskej únii autonómny a jednotný výklad. Tento výklad musí zohľadňovať znenie predmetného ustanovenia, ako aj jeho kontext a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. decembra 2013, *Fish Legal a Shirley*, C-279/12, EU:C:2013:853, bod 42, ako aj zo 16. júla 2015, *A*, C-184/14, EU:C:2015:479, body 31 a 32).
- 25 Pokiaľ ide o znenie článku 54 smernice 2004/39, okolnosť, že tento článok opakovane odkazuje na „dôverné informácie“, a nie vo všeobecnosti na „informácie“, znamená, že je potrebné rozlišovať medzi dôvernými informáciami a ostatnými nedôvernými informáciami, ktoré majú príslušné orgány k dispozícii v súvislosti s plnením svojich úloh.
- 26 Pokiaľ ide o kontext, do ktorého patrí článok 54 smernice 2004/39, ako aj ciele sledované touto smernicou, z odôvodnenia 2 uvedenej smernice vyplýva, že táto smernica má zabezpečiť úroveň harmonizácie potrebnú na to, aby sa investorom poskytla vysoká úroveň ochrany a aby sa investičným spoločnostiam umožnilo poskytovať služby v celej Únii na základe dohľadu vykonávaného v domovskej krajine (rozsudok z 12. novembra 2014, *Altmann a i.*, C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 26).

- 27 Z odôvodnenia 63 druhej vety smernice 2004/39 tiež vyplýva, že v súvislosti so zvýšenou cezhraničnou činnosťou si príslušné orgány rôznych členských štátov musia navzájom poskytovať informácie potrebné na vykonávanie svojich funkcií, aby sa zabezpečilo účinné uplatňovanie tejto smernice (rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 27).
- 28 Podľa článku 17 ods. 1 smernice 2004/39 sú teda členské štáty povinné dbať na to, aby príslušné orgány neustále monitorovali činnosť investičných spoločností s cieľom zabezpečiť, že dodržiavajú svoje povinnosti (rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 28).
- 29 Článok 50 ods. 1 a 2 tej istej smernice stanovuje, že príslušné orgány musia mať všetky právomoci pre dohľad a vyšetrowanie, ktoré sú potrebné na výkon ich funkcií, vrátane práva na prístup ku každému dokumentu a na požadovanie informácií od každej osoby (rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 29).
- 30 V článku 56 ods. 1 smernice 2004/39 sa okrem iného uvádza, že každý príslušný orgán poskytne pomoc príslušným orgánom iných členských štátov a osobitne že príslušné orgány si navzájom vymieňajú informácie a spolupracujú v rámci vyšetrowaní alebo činností dohľadu (rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 30).
- 31 Efektívne fungovanie systému kontroly činnosti investičných podnikov, ktorý je založený na dohlade vykonávanom vnútri členského štátu a na výmene informácií medzi príslušnými orgánmi viacerých členských štátov, ako bol stručne opísaný v predchádzajúcich bodoch, vyžaduje, aby si tak podniky, nad ktorými sa vykonáva dohľad, ako aj príslušné orgány, mohli byť isté, že poskytnuté dôverné informácie si v zásade zachovávajú svoj dôverný charakter (rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 31).
- 32 Ako vyplýva najmä z poslednej vety odôvodnenia 63 smernice 2004/39, absencia takej dôvery by mohla narušiť nerušené oznamovanie dôverných informácií, ktoré sú nevyhnutné na výkon činnosti dohľadu (rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 32).
- 33 Článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 tak ukladá povinnosť zachovávať služobné tajomstvo ako všeobecné pravidlo s cieľom chrániť nielen osobitné záujmy priamo dotknutých podnikov, ale aj všeobecný záujem spojený s normálnym fungovaním trhov s finančnými nástrojmi Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, bod 33).
- 34 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy nemožno zo znenia článku 54 smernice 2004/39 ani z kontextu, do ktorého patrí tento článok, a ani z cieľov sledovaných touto smernicou vyvodiť, že sa všetky informácie týkajúce sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré tento podnik poskytol príslušnému orgánu, ako aj všetky vyhlásenia toho orgánu uvedené v jeho dokumentácii o dohlade, vrátane jeho korešpondencie s inými orgánmi, musia nevyhnutne považovať za dôverné.
- 35 Z tých istých úvah totiž vyplýva, že všeobecný zákaz sprístupniť dôverné informácie, ktorý je stanovený v článku 54 ods. 1 uvedenej smernice, sa vzťahuje na informácie, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány a ktoré jednak nemajú verejnú povahu a jednak ich sprístupnenie by mohlo poškodiť záujmy fyzickej či právnickej osoby, ktorá ich poskytla, alebo tretej osoby, alebo aj riadne fungovanie systému monitorovania činností investičných podnikov, ktorý normotvorca Únie zaviedol prijatím smernice 2004/39.
- 36 Je pritom dôležité pripomenúť, že podmienkami stanovenými v predchádzajúcom bode nesmú byť dotknuté ostatné ustanovenia práva Únie, ktoré prísnejšie chránia dôvernosť určitých informácií.

- 37 Medzi tieto ustanovenia patrí článok 58 ods. 1 druhý pododsek smernice 2004/39, ktorý sa týka výmeny informácií medzi príslušnými orgánmi a podľa ktorého „príslušné orgány, ktoré si navzájom vymieňajú informácie podľa tejto smernice, môžu uviesť v čase komunikácie, že takéto informácie sa nesmú sprístupniť bez ich výslovného súhlasu, v takom prípade sa takéto informácie môžu vymieňať len na tie účely, na ktoré orgány poskytli svoj súhlas“.
- 38 Treba ešte zdôrazniť, že článok 54 smernice 2004/39 stanovuje všeobecnú zásadu zákazu sprístupnenia dôverných informácií, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány, a taxatívne uvádza osobitné prípady, keď tento všeobecný zákaz výnimočne nebráni tomu, aby boli postúpené alebo používané (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, body 34 a 35).
- 39 Uvedený článok tak nemá za cieľ zriadiť v prospech verejnosti právo na prístup k informáciám, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány, alebo podrobne upraviť výkon takéhoto práva na prístup, ktoré je prípadne zakotvené vo vnútroštátnom práve.
- 40 Článok 54 smernice 2004/39 tak spĺňa iný cieľ, než je ten, ktorý sleduje nariadenie č. 1049/2001.
- 41 Cieľom tohto nariadenia je totiž poskytnúť verejnosti právo na čo najširší prístup k dokumentom inštitúcií Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, EU:C:2008:374, bod 33, ako aj zo 16. júla 2015, ClientEarth/Komisia, C-612/13 P, EU:C:2015:486, bod 57).
- 42 Práve s ohľadom na takýto cieľ Súdny dvor rozhodol, že nariadenie č. 1049/2001 v zásade ukladá inštitúcii Únie, ktorá má v úmysle odmietnuť prístup k dokumentu, povinnosť poskytnúť vysvetlenie, ako by mohol prístup k tomuto dokumentu konkrétne poškodiť záujem chránený jednou zo stanovených výnimiek z dotknutého práva na prístup bez toho, aby bola dotknutá možnosť poslednej uvedenej inštitúcie opierať sa v tomto smere o všeobecnú domnienku dôvernosti, ktorá sa vzťahuje na kategóriu dokumentov, pokiaľ sa na žiadosti o sprístupnenie týkajúce sa dokumentov rovnakej povahy môžu uplatniť podobné všeobecné úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudky z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, EU:C:2008:374, body 48 až 50, ako aj zo 16. júla 2015, ClientEarth/Komisia, C-612/13 P, EU:C:2015:486, body 68, 69 a 77).
- 43 Pokiaľ naopak príslušné orgány, na ktoré sa obrátila súkromná osoba so žiadosťou o prístup k informáciám týkajúcim sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, posúdia, že vzhľadom na kumulatívne podmienky uvedené v bode 35 tohto rozsudku sú požadované informácie dôvernými informáciami v zmysle článku 54 ods. 1 smernice 2004/39, môžu takejto žiadosti vyhovieť len v prípadoch, ktoré sú taxatívne uvedené v tomto článku 54.
- 44 Napokon je dôležité zdôrazniť, že keďže jediným cieľom článku 54 ods. 1 smernice 2004/39 je uložiť príslušným orgánom povinnosť, aby v zásade odmietli sprístupniť dôverné informácie v zmysle tohto ustanovenia, je na členských štátoch, aby rozhodli, či ochranu pred sprístupnením rozšíria na celý obsah dokumentácie o dohľade príslušných orgánov, alebo či naopak umožnia prístup k informáciám, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány a ktoré nie sú dôvernými informáciami v zmysle uvedeného ustanovenia.
- 45 V prejednávanej príhode prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby s ohľadom na všetky predchádzajúce úvahy posúdil, či sa na informácie, ktoré má k dispozícii Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami a ktorých sprístupnenie sa požaduje, vzťahuje povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktoré je tento úrad povinný zachovávať na základe článku 54 ods. 1 smernice 2004/39.
- 46 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 sa má vykladať v tom zmysle, že všetky informácie týkajúce sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré tento podnik poskytne príslušnému orgánu, ako aj všetky vyhlásenia toho

orgánu uvedené v jeho dokumentácii o dohľade, vrátane jeho korešpondencie s inými orgánmi, nie sú bezpodmienečne dôvernými informáciami, na ktoré sa teda vzťahuje povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorá je stanovená v tomto ustanovení. Táto kvalifikácia sa vzťahuje na informácie, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány a ktoré jednak nemajú verejnú povahu a jednak ich sprístupnenie by mohlo poškodiť záujmy fyzickej či právnickej osoby, ktorá ich poskytla, alebo tretej osoby, alebo aj riadne fungovanie systému monitorovania činností investičných podnikov, ktorý normotvorca Únie zaviedol prijatím smernice 2004/39.

O druhej prejudiciálnej otázke

- 47 Svojou druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 vykladať v tom zmysle, že posúdenie dôvernej povahy informácií týkajúcich sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré boli poskytnuté príslušným orgánom, závisí od dátumu tohto oznámenia a kvalifikácie týchto informácií k tomuto dátumu.
- 48 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že príslušné orgány sú v zásade povinné dodržiavať povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorú majú podľa tohto ustanovenia, počas celého obdobia, keď sa tieto informácie, ktoré majú k dispozícii na základe tejto smernice, majú považovať za dôverné, inak by mohlo dôjsť k ohrozeniu cieľov sledovaných článkom 54 ods. 1 smernice 2004/39, ktoré sú uvedené v bode 33 tohto rozsudku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. novembra 2014, Altmann a i., C-140/13, EU:C:2014:2362, body 31 a 34).
- 49 Avšak ako to v podstate konštatovali vnútroštátny súd a Európska komisia, plynutie času predstavuje okolnosť, ktorá spravidla môže ovplyvniť analýzu toho, či podmienky, od ktorých závisí dôvernosť dotknutých informácií, sú v danom okamihu splnené (pozri v tomto zmysle rozsudky z 26. januára 2010, Internationaler Hilfsfonds/Komisia, C-362/08 P, EU:C:2010:40, body 56 a 57, ako aj zo 14. marca 2017, Evonik Degussa/Komisia, C-162/15 P, EU:C:2017:205, bod 64).
- 50 V dôsledku toho treba zastávať názor, že všeobecný zákaz sprístupniť dôverné informácie, uvedený v článku 54 ods. 1 smernice 2004/39, sa týka informácií, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány a ktoré je potrebné kvalifikovať ako „dôverné“ pri preskúmaní žiadosti o sprístupnenie, bez ohľadu na ich kvalifikáciu v čase, keď boli týmto orgánom poskytnuté.
- 51 Preto treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 sa má vykladať v tom zmysle, že dôverná povaha informácií týkajúcich sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré boli poskytnuté príslušným orgánom, sa musí posúdiť ku dňu preskúmania, ktoré majú tieto orgány vykonať pri rozhodovaní o žiadosti o sprístupnenie uvedených informácií, bez ohľadu na to, ako boli kvalifikované v okamihu, keď boli uvedeným orgánom poskytnuté.

O tretej prejudiciálnej otázke

- 52 Svojou treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 vykladať v tom zmysle, že informácie, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány a ktoré sú staré päť a viac rokov, už v zásade nespádajú pod obchodné tajomstvo alebo pod inú kategóriu dôverných informácií v zmysle tohto ustanovenia.
- 53 Pokiaľ ide konkrétne o informácie, na ktoré sa vzťahuje obchodné tajomstvo, treba pripomenúť, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ochrana takého tajomstva je všeobecnou zásadou práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. februára 2008, Varec, C-450/06, EU:C:2008:91, bod 49 a citovanú judikatúru).

- 54 Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že informácie, ktoré mohli v určitej dobe predstavovať obchodné tajomstvo a sú staré päť a viac rokov, sa v dôsledku uplynutia času v zásade považujú za zastarané, ktoré z tohto dôvodu stratili svoj tajný charakter, ibaže by účastník konania, ktorý sa odvoláva na tento charakter, výnimočne preukázal, že tieto informácie napriek svojmu veku stále predstavujú podstatné prvky jeho obchodného postavenia alebo tretej osoby (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. marca 2017, Evonik Degussa/Komisia, C-162/15, EU:C:2017:205, bod 64).
- 55 Úvahy uvedené v predchádzajúcom bode platia aj v súvislosti s uplatňovaním článku 54 ods. 1 smernice 2004/39 v rozsahu, v akom súvisia s relevantnosťou určitých informácií pre obchodné postavenie dotknutých podnikov v priebehu času.
- 56 Naopak tieto úvahy neplatia v prípade informácií, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány, ktorých dôvernosc možno odôvodniť inými dôvodmi, než je ich význam pre obchodné postavenie dotknutých podnikov, ako sú napríklad informácie týkajúce sa metodík a stratégií dohľadu príslušných orgánov.
- 57 V dôsledku toho treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 sa má vykladať v tom zmysle, že informácie, ktoré majú k dispozícii príslušné orgány a ktoré môžu predstavovať obchodné tajomstvo, no sú staré päť a viac rokov, sa v dôsledku uplynutia času v zásade považujú za zastarané, a z tohto dôvodu stratili svoj tajný charakter, ibaže by účastník konania, ktorý sa odvoláva na tento charakter, výnimočne preukázal, že tieto informácie napriek ich veku stále predstavujú podstatné prvky jeho obchodného postavenia alebo postavenia tretej osoby. Takéto úvahy neplatia v prípade informácií, ktoré majú k dispozícii tieto orgány a ktorých dôvernosc možno odôvodniť inými dôvodmi, než je ich význam pre obchodné postavenie dotknutých podnikov.

O trovách

- 58 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnyim dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- Článok 54 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS, sa má vykladať v tom zmysle, že všetky informácie týkajúce sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré tento podnik poskytne príslušnému orgánu, ako aj všetky vyhlásenia toho orgánu uvedené v jeho dokumentácii o dohľade, vrátane jeho korešpondencie s inými orgánmi, nie sú bezpodmienečne dôvernými informáciami, na ktoré sa teda vzťahuje povinnosť zachovávať služobné tajomstvo, ktorá je stanovená v tomto ustanovení. Táto kvalifikácia sa vzťahuje na informácie, ktoré majú k dispozícii orgány určené členskými štátmi na to, aby plnili úlohy stanovené touto smernicou, a ktoré jednak nemajú verejnú povahu a jednak ich sprístupnenie by mohlo poškodiť záujmy fyzickej či právnickej osoby, ktorá ich poskytla, alebo tretej osoby, alebo aj riadne fungovanie systému monitorovania činností investičných podnikov, ktorý normotvorca Únie zaviedol prijatím smernice 2004/39.**
- Preto treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 sa má vykladať v tom zmysle, že dôverná povaha informácií týkajúcich sa podniku, nad ktorým sa vykonáva dohľad, ktoré boli poskytnuté orgánom určeným členskými štátmi na to, aby plnili**

úlohy stanovené touto smernicou, sa musí posúdiť ku dňu preskúmania, ktoré majú tieto orgány vykonať pri rozhodovaní o žiadosti o sprístupnenie uvedených informácií, bez ohľadu na to, ako boli kvalifikované v okamihu, keď boli uvedeným orgánom poskytnuté.

3. V dôsledku toho treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 54 ods. 1 smernice 2004/39 sa má vykladať v tom zmysle, že informácie, ktoré majú k dispozícii orgány určené členskými štátmi na to, aby plnili úlohy stanovené touto smernicou, a ktoré môžu predstavovať obchodné tajomstvo, no sú staré päť a viac rokov, sa v dôsledku uplynutia času v zásade považujú za zastarané, a z tohto dôvodu stratili svoj tajný charakter, ibaže by účastník konania, ktorý sa odvoláva na tento charakter, výnimočne preukázal, že tieto informácie napriek ich veku stále predstavujú podstatné prvky jeho obchodného postavenia alebo postavenia tretej osoby. Takéto úvahy neplatia v prípade informácií, ktoré majú k dispozícii tieto orgány a ktorých dôvernosc možno odôvodniť inými dôvodmi, než je ich význam pre obchodné postavenie dotknutých podnikov.

Podpisy